

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmanstorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatae Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

Concio Prima: Textus: Mittentes rete in mare. Marci cap. 4. Thema: Labor honestus, beat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51763)

IN FESTO SANCTI
ANDREÆ.

CONCIO PRIMA.

Mittentes rete in mare: Marci cap. 4.

Labor honestus, felicem reddit.

Textus.

Thema.

Exordium.

Discantes, & laborantes fratres, Simonem & Andre-
am intuetur Christus, & ocyus ad Apostolatam eos
vocat, summè beat, & felicitat: doctrinam indè ca-
pimus hanc: Illi, qui in suâ vocatione, sedulo ac ti-
moratè, bona conscientia laborant, operi suo incum-
bunt, gratiofo vultu respiciuntur à DEO, felices, & beati red-
dentur: pulchro symbolo veritatem expressit Joannes Mazza-
lenus: hic, furno limpidiſſimas guttas exsudanti epigraphen sub-
ſcripſit: *Sudor, it, in precium*: Sic honesti sudores, & labores
maximo felicitatum, gloriæ ac honorum precio, compensantur.
Audiamus desuper Scripturam: *Labores manuum tuarum quia*
manducabis, beatus es, & bene tibi erit: canit David Psalmo
127. *Anima laborantium impinguabitur*. Inquit Salomon
prov. 13. & iterum cap. 10. *Manus fortium divitias parat*;
& cap. 12. *Manus fortium dominabitur*. & Sapientiæ 3. ha-
bet: *Bonorum laborum gloriosus est fructus*. & cap. 10. *Hone-*
stavit illum in laboribus, & complevit labores illius. Audiamus
Patres: *Homo ad laborem nascitur, & avis ad volatum, quia in-*
de mens ad summa volat, unde caro in infirmis diutius laborat.
ſcribit S. Gregorius lib. 7. Morallium cap. 6. & alibi in mo-
ralibus: *Sancti viri quot labores nunc veritati commendantes*
exhibent, tot jam remunerationis sue pignora, intra spei sue
ambiculum clausa tenent. Labor carnalis, spiritus contritioni
conjun-

Textus Sacre
Scripturae.

Patres.

S. Gregorius

conjun-

*conjunctus, acceptissimum Deo sacrificium, dignumque sancti-
tatis habitaculum, puris mundisque recessibus exhibebit. tradit*
 Cassianus, lib. 5. instit. cap. 1. *Agnoscant homines, quod qui
in laboribus hominum non sunt, visitari ab Angelis non me-
rentur. Agnoscant, quàm placeat superis civibus labor, cu-
jus spiritualis intentio est. erudit S. Bernardus Serm. 3. in
Nativit. & Serm. de S. Victore habet: Labor gradus est ad
gloriam, labor mater est gloria. Conformiter Æschylus: Glo-
ria laboris est filia. præclare Erasmus in similitud. Sicut rosa
flos gratissimus de spinis nascitur, sic è tristibus & asperis, fru-
ctus laboris jucundissimus capitur. Eleganter S. Cyprianus lib.
de abusib: Sicut fructus non invenitur in arbore, in qua flos
prius non apparuit, sic in senectute fructus colligere non poterit,
qui prius eosdem in juventute per laborem non comparaverunt.
Concludit quàm optimè Philo de sacrificio Abelis: Sicut à cibo
dependet tota vita cum actibus, ita à labore pendet, quidquid in
rebus bonum est; sicut enim cibus se habet ad vitam, sic labor
ad honestatem. Imploratâ S. Spiritus gratia desuper Concep-
tus dabo.*

CONCEPTUS I.

Confirmatio. Sedulus ille paterfamilias, iis, qui toto die laborârunt in
ipsum vinea, jussit dare grossum cum addito: *Tolle quod tuum
est. Matth. 20.* Jussit & dari illis, qui una hora tantum laborârunt,
unum grossum: *acceperunt & ipsi singulos denarios:* ast non ad-
dit, *tolle quod tuum est;* cur hoc? Illi, qui vix inspexerunt in Vi-
neam, acceperunt grossum, sed non tam ex merito, & jure,
quàm ex dono, & liberalitate Domini honorarium acceperunt:
hinc non dicit grossum illum, ipsorum esse, facile enim, & leviter
iterum deperditur, quod levi negotio acquiritur: *Leicht gewonnen
bald verloren;* dicit autem grossum esse suum; proprium inquam
quem sedulo totius diei labore & industria lucrati sunt, ad in-
dicandum: Solum illud proprium, & jure alicujus esse, non tam
quod

quod dono, inventione, non dicam fraudibus aliquis accipit, sed quod industria, honesto labore acquisivit, ac lucratus est. Sapientissimus Salomon hoc indicare voluit, Proverbiorum cap. 6. inquitens:

CONCEPTUS II.

Si impiger fueris, veniet ut fons messis tibi: quid indicare vult Salomon quod dicat: *veniet ut fons messis tibi?* in praxi experientia docet: fons ad guttam vix exhauriri potest, aquæ hauriatur quantumcunque quis volet ex fonte, semper aliquid aquæ in fonte remanebit: dicere ergo vult Salomon per verba allegata: *si impiger fueris, veniet ut fons messis tibi:* honesto labore, ac industria acquisita, & lucrata, Deus largissime benedicit, auget, & multiplicat, clementissime tuetur & conservat, ne incendio, furto, & infortunio depereant, sed semper de lucris honesti laboris residuum, stabiliter remaneat. Paulus expertus fatetur.

CONCEPTUS III.

Ad Romanos cap. 15. scribit: *Gratia ejus in me vacua non fuit:* gratia Dei, fons inexhaustus est, ubi hic fons est, gratia Dei inquam, necesse est & semper sit quid superfluum ac residuum, stabilis, & permanens prosperitas abundantia, & benedictio: dicat nunc Paulus, unde hujus fontis, divinæ gratiæ, benedictionis singularis, abundantia, & prosperitatis, scaturigo promanat? dicit S. Paulus citato cap. *Abundantius omnibus laboravi.* Labor honestus, ac sedulus substantiam auget, & conservat, beat & felicitat.

CONCEPTUS IV.

Jacob Genesis cap. 24. dedit filio suo Josepho partem extra fratres: *Do tibi partem unam extra fratres tuos:* *Extra:* id est; partem extraordinariam, partem optimam, partem summe proficuum, stabilem & permanentem: quæ est ista pars extra-ordinaria.

Pars II.

(E e e)

ordina-

ordinaria? num fors auri portio, à majoribus hæreditate, & dote
tione acquisita? aut fortuna duce inventa? minimè; aliter hæc
partem extraordinariam describit Jacob: *Do tibi partem unam
extra fratres tuos, quam ruli de manu Amorrhæi in gladio, &
arcu meo.* Genes. 28. In gladio & arcu acquisita, sunt acquisita
summo labore, vitæ & corporis proflitute, ac periculo, & hæc
summo labore, cura, angore, sudore, acquisitam partem, Jacob
dicit & nominat: partem extra fratres, *extra*, id est, extraordi-
nariam, benedictam, stabilem, permanentem: labor industrius ergo
beat, & felicitat, labore honesto acquisita perennant.

CONCEPTUS V.

Ovis illa perdita, plus quàm 99. æstimatur: *Dico vobis,
quod ita gaudium erit in cælo super uno peccatore penitentiam
agente, quàm super nonaginta novem justis, qui non indigent
penitentia:* Luca. 15. Cur ovis errabunda super 99. æstimatur?
an fors ob sedulum laborem, & sudorem in quærenda hac errabun-
da impensum: longo itinere, cura, & anxietate super hanc ovem
vix non consumitur bonus Pastor, fessus ac languens ulteriori non
parcit labori, inventam in humeros imponit, ac ad ovile deportat.
*Et cum invenerit eam, imponit in humeros suos, gaudens, &
veniens domum convocat amicos, & vicinos dicens illis: congratu-
lmini mihi, quia inveni ovem meam, quæ perierat.* Pluris ergo
æstimatur ovis labore reducta 99. discamus; sudore, & labore
honesto parta, acquisita, maximè valent, profunt, conductum
stabiliter permanent.

CONCEPTUS VI.

Legem tulit Deus Levitici cap. 12. Mulier, quæ masculum
pepererit, triginta dierum requiem habeat, quæ foemellam enata
fuerit Mater, sexaginta dierum requiem obtineat: ita textus:
*M. licet, quæ suscipio semine pepererit masculum. &c. triginta
tribus diebus manebit in sanguine purificationis suæ. &c. si autem
foeminam pepererit, immunda erit duabus hebdomadibus. &c. sexa-
ginta*

ginta sex diebus manebit in sanguine purificationis sue: quæ causa subest, quod mater majorem & longiorem requiem, ac pacem obtineat, ob enixam, ac partam filiam, quàm ob filium genitum? inprimis: quæro ego quid est pax? pax, & requies, est summum ac ditissimum Dei donum: qui pacem dedit, verbo omnia bona dedit; inquit glossa: tantum est bonum pacis, ut in terrenis, atque mortalibus nihil gratiosius soleat audiri, nihil desiderabilius concupisci, nihil melius inveniri, nihil felicius possideri, scribit S. Augustinus lib. 19. de Civitate cap. 11. Quæ nunc mater filiam pepererit, in duplo tanto bono donatur, gratiarum favoribus, ac benedictionibus ditatur: causam indicat Theodoretus quæst. 14. in Leviticum: Laborem habet mater in educando filio; sed duplo majorem laborem, curam, ac sollicitudinem habet mater in educanda filia, longior ergo pax & requies donatur matri, dum genuit filiam, quàm dum filium enixa est; in solatium nostrum doctrinam eruo: quæ honesto ac sedulo labore acquirimus, lucratur opere manuum nostrarum: in duplo Deus benedicit, duplici augmento & prosperitate facit crescere, durare, perseverare, in posteritates perennare.

Severus Imperator militibus communiter hanc tesseram dedisse *Epilogus*.
legitur: *Laborandum*: innuens laborem honestum sequi ad calcem præmium gloriæ, honorum, ac divitiarum Dei specialium benedictionum. Hanc relinquo tesseram omnibus Christianis, labore honesto se occupent, & parta sudore & labore suo, experientur magis sibi proficua, prosperatura, ac perennatura; concludo cum S. Hieronymo in Epistol. *Nullus labor durus, nullum tempus longum videri debet, quo gloria æternitatis acquiritur.*
Amen.

